

IZLAGANJE NA JAVNOJ RASPRAVI POSVEĆENOJ UNUTRAŠNJEM DIJALOGU O KOSOVU I METOHIJI

Živko Kulić¹

Pravni fakultet Megatrend univerziteta, Beograd

Dame i gospodo,

Počastvovan sam što mi je omogućeno da uzmem učešće u dijalogu o Kosovu i Metohiji. Smatram da sam prilično upoznat s kosovskom stvarnošću, između ostalog i zbog toga što sam odrastao u Medveđi, odnosno na jugu centralne Srbije. Trudim se da razumem i nepovoljne međunarodne okolnosti u kojima se poslednjih godina i decenija Srbija nalazi.

Od unutrašnjeg dijaloga se mnogo očekuje, kako u zemlji tako i u inostranstvu. Ne smemo povlačiti brzoplete poteze. Ne smemo praviti greške koje će buduće generacije teško moći da isprave. A bilo ih je i na pretek, u svim vremenima. Pred nama je istorijska odgovornost.

Spremnost za kompromis je izraz dobre volje, a ne znak slabosti, zbog čega je svako razuman tako shvata i prihvata. Međutim, voljom jedne strane ne može se ništa značajnije promeniti. Za kompromis, za „istorijsko pomirenje“, za dobre odnose s Albancima nije dovoljna samo dobra volja Beograda i srpskog naroda. Naprotiv, potrebna je spremnost i druge strane, kao i spremnost njenih mentora.

Rešavanje statusa naše južne pokrajine na pravedan, prihvatljiv i dugoročno održiv način u ovom trenutku nije moguće. Razlozi koji upućuju na takav zaključak su brojni. Albanskoj strani i njenim mentorima u narednih petnaestak godina neće pasti na pamet da prihvate bilo kakva kompromisna i za Beograd prihvatljiva rešenja, jer su im ambicije, planovi i ciljevi daleko veći. Ako do nekakvih kompromisa ipak dođe, biće to samo još jedna farsa i loša procena Srba, obavezujuća za Beograd, ali ne i za Prištinu. Uostalom, šta se desilo s Rezolucijom 1244, izvojevanom u ratu, a pogaženom u miru? Šta bi s

---

¹ Redovni profesor, zivko.kulic@yahoo.com

Kumanovskim sporazumom? S čuvenom fusnotom i zvezdicom? Zajednicom srpskih opština? Međunarodnim sudom za zločine takozvane OVK, i tako ređom? Ako taj sud ikada i proradi, biće to još jedno izrugivanje pravdi i još jedno poniženje srpskog naroda. Ništa više i ništa manje od toga.

Beograd je do sada učinio velike ustupke. Prostora za nove više nema. Ako ih eventualno i bude, za drugu stranu i njene mentore to će biti najveća potvrda naše slabosti, novi vetar u njihova leđa i još jedan razlog za nastavak procesa daljeg čerupanja Srbije. Ako bude dovoljno mudrosti, takvo zadovoljstvo im više nikada nećemo priuštiti, tim pre što bi Srbi na Kosovu i Metohiji od toga imali više štete nego koristi. Na Kosovu se ne brani samo Kosovo nego i jug centralne Srbije, Raška oblast, Vojvodina, a zašto ne reći i Zapadna Makedonija, pa i Crna Gora.

Velikoalbanski orao je visoko uzleteo. Zapadni vetar mu sve jače duva u leđa. Na jugu centralne Srbije, primera radi, poslednjih petnaestak godina kupuje se sve što je srpsko, naročito u Bujanovcu i Medveđi. U tim opštinama ima neuporedivo više birača nego građana, zbog hiljade i hiljade fiktivno prijavljenih Albanaca, spremnih za preuzimanje lokalne vlasti, uz pomoć lažnih prijava i uz prikrivenu podršku stranog faktora. Tvorci i sledbenici velikoalbanskog nauma smatraju da je s Kosmetom završena priča, zbog čega polako pripremaju teren za stvaranje novih „Kosova“, radi nasilne albanizacije novih prostora, pod već oprobanim izgovorom da se mora priznati „realnost“, što je najveća potvrda da ih stavovi, planovi i eventualni novi ustupci Beograda ne zanimaju. Naprotiv, ustupci ih samo čeliče i junače da istraju u svojim planovima.

Ustupaka više ne sme biti, posebno ne na račun nacionalnih interesa i teritorijalnog integriteta Srbije. Nikakva Evropska unija, nikakva obećanja, nikakve fotelje, nikakvi lažni kompromisi nisu vredni nijedne manastirske freske, a kamoli Kosova i Metohije. Predlozi o podeli Kosova i eventualnoj razmeni teritorija su potpuno pogrešni i neprihvatljivi. Kako ćemo menjati naše za naše? To niko razuman ne radi. Iz Ustava se ne smeju brisati odredbe o Kosovu i Metohiji. Zašto ih brisati, ako znamo da nam pomažu da se lakše branimo od spoljnih pritisaka i da uspešnije štitimo svoje vitalne nacionalne interese. Nikakvi pritisci nas na to ne smeju navesti. U suprotnom, to bi bila još jedna neoprostiva i teško ispravljiva greška. Greška kojom se zadovoljavaju tuđi, a ne naši interesi.

Srbima na Kosovu i Metohiji se mora stalno pomagati, kako bi opstali i čuvali našu svetu zemlju. Trebalo bi raditi na tome da se dodatno podstaknu naši privrednici iz rasejanja i strani investitori, po mogućstvu iz Rusije i Kine, da ulažu u srpske enklave. Nedopustivo je da jedan gotovo golobradi Francuz, Arno Gujon, više brine o Srbima na Kosovu i Metohiji nego milioni Srba u rasejanju. To se mora promeniti. Zato je veoma važno da se kancelarija za Kosovo i Metohiju dodatno ojača, kako bi se bavila i takvim pitanjima, u interesu svih.

Znam da svakoj novoj vlasti govore da mora biti spremna na određene ustupke, da se po njihovom ispunjenju neće isticati novi zahtevi i da će posle svega toga Srbiju ogrejati sunce. Tako se kaže i laže. I Mihailu Gorbačovu su govorili da se NATO neće širiti na nove zemlje i nova područja ako dozvoli pad Berlinskog zida. Govorili i lagali. A koliko su tek lagali nas, ranija rukovodstva Republike Srpske i mnoge druge? Tako će raditi i ubuduće. Zahtevima i poniženjima nema kraja. I postojećoj vlasti obećaće puno toga ako se odrekne 15% teritorije svoje zemlje. Obećaće i lagaće. A kada jednoga dana drugi dođu na vlast, uslediće novi zahtevi, nove ucene i nova lažna obećanja. Ta buduća vlast će najverovatnije konstatovati da je postojeća bila kratkoviđa i izdajnička, da je pravila neprihvatljive ustupke i da joj treba suditi, bez obzira na to kako će se stvari dalje odvijati. Za to vreme i ta vlast će praviti nove, možda i veće ustupke od prethodnih. I tako redom. Krajnje je vreme da se takva praksa zaustavi. Jednom zauvek!

Takođe, znam da će mnogi reći da su mi stavovi isključivi, neprimereni, pogrešni, površni i možda naivni, da će posle eventualnog „istorijskog pomirenja“ i mogućeg kompromisa sve biti drukčije, da će Beograd odlučnije stati na branik Otadžbine, da će pravna država efikasnije funkcionisati na celoj svojoj teritoriji i da će sve biti kako treba. Znam, ali ne marim zbog toga, ne samo zato što sam više nego siguran u svoje ocene i procene nego i zato što će nam i u budućem vremenu, kao i sada, za mnogo toga, biti vezane ruke. Štaviše, vezanije nego sada, naročito ako se opredelimo za nove ustupke i dodatno savijanje kičme.

I pored svega, stvari se mogu i moraju menjati na bolje, posebno ako ih posmatramo na duži rok, što bismo morali činiti. Jevreji su, primera radi, preko dve hiljade godina strpljivo čekali da ponovo budu svoji na svome, a mi izgleda ne možemo ni dvadeset godina. Vreme polako, ali sigurno počinje da radi za nas. Odnosi na globalnom planu za dvadesetak godina će se značajno promeniti. Moć, surovost i bezobzirnost jednopolarnog sveta su iza nas. Višepolarnost nezaustavljivo jača. Separatističke aktivnosti u svetu sve su izraženije, što ne ide na ruku daljim priznanjima takozvane nezavisnosti Kosova. U isto vreme, Albanci masovno odlaze s Kosova i Metohije, što zbog siromaštva i nezaposlenosti, što zbog neispunjenih očekivanja i posledica upotrebe osiromašenog uranijuma tokom zločinačkog NATO bombardovanja naše zemlje 1999. godine. Zbog svega toga, izlaz je u daljem balansiranju, kupovini vremena i čekanju boljih dana, koji će sigurno doći. Drukčije postupanje bilo bi pogrešno, neproduktivno i pogubno za Srbe na Kosovu i Metohiji, a vremenom i za srpski narod u celini.

